ABSTRAKT

Svou prací nabízím pohled na život lidí s tělesným postižením, kteří jsou odkázáni na pomoc druhé osoby. Zamýšlím se nad jejich možnostmi žít autonomně a jakou roli hraje v tom hraje příspěvek na péči. Česká republika ratifikovala Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením, která mimo jiné zahrnuje i právo na nezávislý život. Prostřednictvím příběhů tří lidí s tělesným postižením ukazuji, jak je možné toto právo naplňovat s aktuálním systémovým nastavením příspěvku na péči. Jakou mají tito lidé možnost osamostatnit se od svých rodičů. Jaké další vlivy a aktéři sítí utvářejí jejich realitu a do jaké míry je v této realitě jejich život autonomní. Příspěvek na péči je součástí zákona o sociálních službách, který sám o sobě velice akcentuje individuální přístup. Příspěvek na péči však individuální potřeby lidí odkázaných na pomoc druhé osoby příliš nereflektuje. Kromě tohoto příspěvku nahlížím i na další aktéry sítí – vztahy v rodině, technologie či přístupnost prostředí. Zjišťuji, jak na sebe vzájemně působí a jak silnou úlohu v této propojené síti příspěvek na péči zaujímá. Ovlivňuje-li současná podoba příspěvku vztahy v rodině. Prostřednictvím kritické sociální práce se snažím nastínit potřebné změny, aby lidé závislí na péči mohli naplňovat práva, která se ČR zavázala dodržovat. Snažím se dokázat, že osobní asistence je fundamentálním základem pro uplatňování všech ostatních lidských práv.

Klíčová slova: lidé s tělesným postižením, příspěvek na péči, osobní asistence, péče, autonomie, aktéři sítí